

INTERVJU BEATE MAJNL RAJZINGER, PREDSEDNICA AUSTRIJSKE STRANKE NEOS

Po pitanju Ukrajine ne može postojati neutralnost

Austriji i Evropi je konačno potrebna nezavisna evropska bezbednosna i odbrambena politika, kaže liderka stranke koja je obeležila deset godina postojanja, a na poslednjim izborima dobila 8,3% glasova

Razgovarao Mihajlo Draškić

NEOS proslavlja deceniju postojanja. Vi ste u stranci praktično od njenih prvih dana. Šta je najveći doprinos NEOS-a u austrijskoj politici i na šta ste vi najponosniji?

Dali smo značajan doprinos obezbeđivanju veće transparentnosti u Austriji. Mnogo bi se i dalje guralo pod tepih bez nas NEOS-a. Mnogo toga smo otkrili i pobrinuli se da ljudi više ne prihvataju kako se predstavnici starih partija poslužuju iz „poreskog lonca“. Takođe smo već 10 godina pokrećajući impuls mnogih tema kao što su obrazovanje i međugeneracijska pravda.

Kako vidite budućnost liberalnih političkih snaga u Evropi?

Liberalne snage u Evropi su neizostavni deo liberalnih demokratija. Jaka Evropa se može obezbediti samo sa jakim liberalnim centrom posvećenim slobodi, demokratiji i vladavini prava.

Iako je Austrija po Ustavu neutralna zemlja, NEOS smatra da u slučaju rata u Ukrajini zemlja ne može biti neutralna i da je potrebna veća podrška Ukrajini. Kako zamišljate tu podršku, šta bi sve ona značila?

Ruski napad i rat u Ukrajini pogađa sve nas u Evropi. Ukrajinke i Ukrajinci brane slobodu, bezbednost i prosperitet u Evropi. I zato po tom pitanju ne može posto-

jati neutralnost. Neutralnost u Austriji ne štiti. Zaštita postoji samo u saradnji sa drugim državama – Austriji i Evropi je konačno potrebna nezavisna evropska bezbednosna i odbrambena politika. To je moguće i okviru neutralnosti.

Zašto smatrate da je neophodno formiranje evropske vojske? Kako bi se ona organizovala i koliko je realna ideja u ovom trenutku?

Evropa mora biti suverena, sposobna za delovanje i nezavisna. Da bismo izgradili Evropu sutrašnjice, moramo biti nezavisni po pitanjima bezbednosti. To se podjednako odnosi i na energiju iz Rusije kao i na infrastrukturu i lance snabdevanja iz Kine.

Zahtevali ste, zajedno sa većinom parlamentarnih stranaka, da se u austrijskom parlamentu izglasa

da se Dan sećanja na genocid u Srebrenici obeležava i u Austriji. Zašto zastupate takav stav?

Zločine u Srebrenici su kao genocid priznali i Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju i Međunarodni sud pravde. Da bi se obezbedila mirna budućnost i prosperitetna koegzistencija, neophodno je da se politički predstavnici bave najmračnijim poglavljlama istorije i priznaju prošlost. Budući da se ovako strašni zločini nikada ne smeju ponoviti, pozivamo austrijsku vladu da se aktivno zalaže za obeležavanje genocida u Srebrenici. Austrija takođe mora da stoji iza svoje mračne istorije. To je jedini način da se pogled iz prošlosti orijentiše ka budućnosti.

Zagovornici ste i pristalice integracije zemalja Zapadnog Balkana u EU. Kako komentarišete činjenicu

da su Ukrajina i Moldavija dobile status kandidata po ubrzanom proceduri, za razliku od Severne Makedonije i Albanije koje ni posle najnovijeg samita nisu dobile datume za otpočinjanje pregovora? Kakvu poruku EU šalje Zapadnom Balkanu?

Status kandidata za Ukrajinu i Moldaviju daje povećanje i snagu hiljadama ljudi koji se upravo bore za naše evropske vrednosti. Međutim, jasno je da ista pravila moraju da važe za sve države da bi postale članice EU. Smatramo da je spor napredak u pristupanju zemalja Zapadnog Balkana veoma zabrinjavajući. Kao Evropska unija, moramo da pokažemo da mislimo ozbiljno i da učinimo napredak mogućim. Unija je osnovana kao obećanje svim Evropljankama i Evropljanima. Vreme je da ispunimo to obećanje.

Kakva je vaša komunikacija prema Srbima u Austriji, da li ih vidite kao značajan društveni faktor?

Ljudi iz Srbije dolaze u Austriju od šezdesetih godina prošlog veka, pa su mnogi ovde već nekoliko generacija, rade i u velikoj meri su integrisani. Dakle, nije lako govoriti o „Srbima u Austriji“ kao o grupi. Sve u svemu, oni su, naravno, važan društveni faktor, ali ja ih ne doživljam kao jedan blok u kome svi imaju iste interese. **N**